

BREGUET BRE.694A.3
BELGIAN SERVICE

DEC 72.358 KORA DECALS
FOR HELLER/SMĚR KIT

Kora models - J. Wolkera 874 Rožnov p.R. 756 61
e-mail: kora-models@post.cz www.lfmodels.cz

SVĚTLÁ MODROŠEDÁ GRIS BLEU CLAIR FS 25189

ZELENÁ VERT FS 34102

Breguet Bre.694A.3 - Belgie

Počátkem třicátých let se objevila idea vicemístného dvojmotorového stíhačiho letounu, který měl prvotně bojovat s nepřátelskými bombardéry nebo doprovázet vlastní bombardéry nad nepřátelské území. Konstrukce měla být víceúčelová a umožnit i další úkoly např. průzkum, bombardování či spolupráci s pozemní armádou (dnes chápány jako bitevní). V roce 1934 vznесlo francouzské Ministerstvo letectví požadavek na takový letoun. Do soutěže se zapojilo několik firem a vítězný z nich vyšel elegantně až křehce působící Potez 630. Naopak návrh konkurenčního Breguetu Bre.690, vypadajícího velmi robustně a bojechtivě, se odlišoval největší hmotnosti a motorickou výkonností ze všech účastníků. Inženýři firmy Breguet vytvořili spíše víceúčelovější konstrukci. Vývoj Breguetu začal roku 1935, prototyp byl dostavěn roku 1937 a 23.3.1938 poprvé letěl. Letoun dosahoval výšších výkonů než vítězný Potez 630. Ministerstvo rozhodlo šalamounky a letoun byl objednán jako lehký útočný bombardér v počtu 100 kusů.

Letoun byl poměrně rychle upraven na nový úkol a dostal označení Bre.691AB.2. Výzbroj byla tvořena jedním kanonem HS404 ráže 20 mm a dvěma pevnými kulomety MAC 1934 ráže 7,5 mm v přidi. K obraně byly určeny dva pohyblivé kulometry stejněho typu na hřbetě a pod trupem. V pumovnici ve střední části trupu bylo možné zavést až 400 kg pum. K pohonu sloužily motory Hispano-Suiza 14 AB 10/11 po 515 kW (700 k), které se ukázaly jako značně problematické. Prototyp startoval poprvé 22.3.1939 a po úspěšně provedených zkouškách byla zakázka potvrzena. Po postavení 78 kusů byly do letounu instalovány spolehlivější čtrnáctiválcové Gnome-Rhône 14M 6/7 MARS po 515 kW (700 k) a stroj dostal označení Bre.693AB.2. Prototyp nové verze vzletěl 25.10.1939 a první sériový s výrobním číslem 79 až 2.3.1940!! Výroba této verze skončila po dokončení 230 letounů. Krom motorů byl letoun stejný jako Bre.691AB.2. Pozdější kusy Bre.693AB.2 měly další dva pevné kulomety MAC 1934 po jednom v zadní části každé motorové gondoly, což zvýšilo obranneschopnost letounu.

Letoun byl dále zdokonalován a využíván. Široké výroby se ještě dočkal Bre.695AB.2, jehož prototyp vzletěl 23.4.1940. Verze se odlišovala instalací amerických motorů Pratt & Whitney SB 4G Twin Wasp Junior o výkonu po 607 kW (825 k). Instalační zahraniční motorů se jevila jako velmi žádoucí, dodávky francouzských pohonných jednotek se totiž po německém vpádu do země staly velmi nejistými. Vzniklo 50 kusů Bre.695AB.2, jež v červnu 1940 ještě stihlo převzít 18. seskupení francouzského letectva (Groupement 18). V prototypu vznikl i dvoumístný lehký bombardér Bre.696-01 s motory Gnome-Rhône 14 M 6/7 o výkonu po 515 kW (700 k) a produkován pumovnicí. Překonstruováním Bre.691AB.2 na motory Gnome Rhône 14 N-48/49 o výkonu po 780 kW (1070 k) vznikl prototyp Bre.697-01, který byl v podstatě prvním krokem k realizaci projektu letounu Bre.700C.2 a který měl být (stejně jako projekty Bre.698Bp.2 a Bre.699Bp.2) dvoumístným denním bombardovacím, těžkým stíhacím a útočným bojovým letounem.

Letouny, které byly poprvé bojově nasazeny proti německým vojskům v Belgii 12.5.1940, prokázaly vysokou bojovou hodnotu a bojeschopnost. Jejich relativně vysoká rychlosť i obratnost jim umožnila útočné akce bez stíhacího doprovodu, a to i v podmínkách naprosté převahy Luftwaffe. Mimo bombardování a bitevních náletů plnily i průzkumné akce a dokonce i některé úkoly stíhačího letectva. Letouny snesly značná poškození v bojích od pozemní protivzdušné obrany i od nepřátelských letounů a vraceely se zpravidla zpět na svá základny. To však svědčilo nejen ve prospěch konstrukce a letových vlastností tétoho strojů, ale i o statečnosti a odvaze jejich pilotů. V podmínkách tehdejších nerovných bojů byly přesto ztráty velmi kruté. Ze 106 dodaných Breguetů k útváru francouzského letectva bylo v bojích ztraceno téměř 50 procent. K tomu přispěla absence pancérování, samosvorných nádrží na palivo a neschopnost opravit poškozené letouny na polních letištích.

Breguet vzbudil zajem i v zahraničí u Belgie a Švédska. V exportní verzi A.0, podle plánu zákazníka, o třímlistý průzkumný (A.3) nebo dvoumístný lehký bombardovací (B.2) letoun. U průzkumné verze zůstalo zachován pracovní prostor navigátora jako u Bre.690-01 a letoun neměl pumovnici. Uspořádání zahraničního zajmu o Breguetu překazila německá invaze do Francie. Prototyp exportní verze s označením Bre.694-01 byl postaven a vzletěl 20.1.1940. Bre.694 se od Bre.693 lišil pouze motory Gnome Rhône 14M - 4/5, absenci pumovnice a instalací pracovního prostoru navigátora. Belgie objednala vzorový kus v roce 1939 a dalších 31 měsíců v licenci postavit domácí továrna Sabca v době mezi koncem roku 1940 a počátkem roku 1941. Letouny měly nahradit obstarožní Fairey Foxy a útváru 3.Régimentu. Prototyp si vyzkoušel ve Villacoublay 4.6.1940 belgický pilot poručík Jacques Philippart a následně byl 4.6.1940 předán belgickému útváru 5/III/3 umístěném bez výzbroje ve francouzském Tours. Zde při jednom z letů stroj havaroval kvůli kolapsu podvozku. Některé zdroje uvádějí přidělení prototypu k Aéronavale, ale to se nezakládá na pravdě. Švédsko objednalo přímo u Bregueta 12 kusů v průzkumné konfiguraci, ale žádný nebyl kvůli vývoji události vyroben. Ve Švédsku měl letoun mit označení S 10.

Kamufláž:

A) Breguet Bre.694-01 (Bre.694A.3) ze stavu útváru 5/III/3 (*Faucon égyptien*) na letišti Tours v červnu 1940 – 1. varianta. Horní plochy byly pokryty francouzskou khaki (Khaki – FS 34087). Spodní plochy byly světle šedomodré (Gris Bleu Clair – FS 25189). Virtule byly černé. Belgické kokardy byly na šesti pozicích na křídle a trupu. Na pevné části směrovky bylo bílé číslo „1“. Na pohyblivých částech směrovky byly pruhy v národních barvách s malým černým nápisem „BRE.694-01“.

B) Breguet Bre.694-01 (Bre.694A.3) ze stavu útváru 5/III/3 (*Faucon égyptien*) na letišti Tours v červnu 1940 – 2. varianta. Horní plochy byly pokryty poli středně modrošedé (Gris Bleu Fonce - FS 35164), zelené (Vert - FS 24223) a hnědé (Ombre Calcienne - FS 20111). Spodní plochy byly světle šedomodré (Gris Bleu Clair – FS 25189). Virtule byly černé. Belgické kokardy byly na šesti pozicích na křídle a trupu. Na pevné části směrovky bylo bílé číslo „1“. Na pohyblivých částech směrovky byly pruhy v národních barvách s malým černým nápisem „BRE.694-01“.

C) Breguet (Sabca) Bre.694A.3 „No.5“ ze stavu útváru 1/II/3 (*Dragon doré*) na letišti Evere v roce 1941. Horní plochy byly pokryty belgickou khaki (Vert Kaki). Spodní plochy byly hliníkové (Aluminium Dope). Virtule byly černé. Belgické kokardy byly na šesti pozicích na křídle a trupu. Na pohyblivé části směrovky bylo bílé číslo „5“. Na pohyblivé části směrovky byl malý bílý nápis „BRE.694A.3“. Na trupu byl emblem útváru.

Poznámka: Schémata A) a B) jsou rekonstrukci možného a nejsou potvrzeny fotografiemi. Schéma C) patří do kategorie „what if“.

Doporučená literatura:

J.Paccò: L'Aeronautique Militare 1930-1940, Aartselaar, 2003

J.C.Devester: L'Aviation Militaire Belge Tome 2 (1920-1940), 2008

P.Tahagon: Aéronautique Militaire belge en mai-juin 1940, Avions Hors série, No.18, 2006

L+K 1988/6, HPM 2005/2,3

<http://belmilac.wikifoundry.com/page/Breguet+694>

Archiv KORA Models

A) Breguet Bre.694-01 (Bre.694A.3) from unit 5/III/3 (*Faucon égyptien*) on airfield Tours in June 1940 – first variant. This machine was covered on upper surface by French khaki (Khaki – FS 34087). Under surfaces were painted by light greyblue colour (Gris Bleu Clair – FS 25189). The propellers were in black colour. The national insignias were on six positions on the wing and fuselage. White number „1“ was on the fast part of rudders. Stripes in national colours were on the moving part of rudder. Small black inscriptions „BRE.694-01“ was on the moving part of rudder.

B) Breguet Bre.694-01 (Bre.694A.3) from unit 5/III/3 (*Faucon égyptien*) on airfield Tours in June 1940 – second variant. This machine was covered on upper surface by Gris Bleu Fonce (FS 35164), Vert (FS 24223) and Ombre Calcienne (FS 20111). Under surfaces were painted by light greyblue colour (Gris Bleu Clair – FS 25189). The propellers were in black colour. The national insignias were on six positions on the wing and fuselage. White number „1“ was on the fast part of rudders. Stripes in national colours were on the moving part of rudder. Small black inscriptions „BRE.694-01“ was on the moving part of rudder.

C) Breguet (Sabca) Bre.694A.3 „No.5“ from unit 1/II/3 (*Dragon doré*) on airfield Evere in year 1941. This machine was covered on upper surface by Belgian khaki (Vert Kaki). Under surfaces were painted by aluminium dope. The propellers were in black colour. The national insignias were on six positions on the wing and fuselage. White number „5“ was on the fast part of rudder. Small white inscriptions „BRE.694A.3“ was on the moving part of rudder. Emblem of unit was on the fuselage.

Notice: Schemes A) and B) were only reconstructions. These schemes are not confirmed by photos. Scheme C) is "what if" only.

UPOZORNĚNÍ

Tyto obtisky nejsou vyrobeny standardní technologií. Podkladový lak je po celé ploše papíru. Doporučujeme obstíhnout jednotlivé obtisky před jejich položením do vody. Obtisky jsou takéž náhodnější k mechanickému poškození (odření): proto budte při zacházení s nimi velmi opatrní. K přenosu na modele raději nepoužívejte ostré a tvrdé předměty. Doporučujeme použít měkkého štetce pro jejich přesunování a posunování po plášti modelu. K následnému přelakování se neschovajte v zvářeném. Proto je vhodnější si nejdříve Váš přípravek vyzkoušet na některé pro Vás nepotřebné části aršíku. Vhodnější než syntetické laky jsou laky na akrylátové bázi u kterých jsme dosud nenazrali na žádný, jenž by obtisky poškozoval. Stejně tak obtisky reagují standardně na přípravky typu "set" a "sol". Přesto i zde je vhodné uskutečnit nejdříve pokus na zbylé části aršíku.

WARNING

The decals are produced by a non-standard technology. The clear is on whole area of the decal sheet. We recommend you cut out each decal before you plunge it into water. Be more careful - don't use sharp or hard tools. We recommend you use softer brush for placement of the decal. Use acrylic clear for final coat of a complete kit rather than synthetic one. You can also use a preparation based on set and sol type. Use a part from decal sheet which you won't need on your kit to test. Use a part from decal sheet which you won't need on your old spare parts.